

פרק משוח מלחמה

הקדמה:

בפרק הקודם (לב, ב) נתבאר שיש דברים הנאמרים בכל לשון ויש דברים הנאמרים בלשון הקודש, ואחד מהדברים הנאמרים בלשון הקודש הוא "משוח מלחמה בשעה שמדבר אל העם".

הכהן ודבר אל העם, והכהן הגדול היה ממנה אותו, וכשנתמנה לכך, היו מושחים אותו בשמן המשחה, ולכן היה נקרא "משוח מלחמה".

מתניתין:

הכהן שנתמנה להיות משוח מלחמה, היה מדבר פעמיים אל העם (כמבואר בגמרא), פעם אחת בספר (על גבול ישראל), ופעם אחת במלחמה (לפני המערכה),

בפרק שלפנינו בא התנא לבאר הענין של "משוח מלחמה", מה הוא מדבר אל העם וכיצד.

ישנם שני סוגי מלחמות שמלכי ישראל או מנהיגיהם עורכים נגד אויביהם:

ובשעה שהיה מדבר אל העם, בלשון הקודש היה מדבר,

א. "מלחמת מצודה" – כגון מלחמת שבעה עממים (בכיבוש הארץ על ידי יהושע), ומלחמת עמלק, ומלחמה עם כל צר שבא עליהם לכבוש או להחריב נחלתם.

שנאמר: (דברים כ) "והיה כקרבכם אל המלחמה ונגש הכהן" — זה כהן משוח מלחמה, שנתמנה ונמשח בשמן המשחה כדי שידבר אל העם את הדברים שלהלן,

ב. "מלחמת הרשות" – כגון מלך שנלחם מרצונו עם שאר העמים כדי להרחיב גבול ישראל ולהרבות בגדולתו.

"ודבר אל העם" — בלשון הקודש (1) וזה נלמד בגזירה שוה מהלשון "ודבר" הנאמר כאן, ובעשרת הדברות נאמר (שמות יט, יט) "משה ידבר", מה שם מדובר בלשון הקדש, אף כאן בלשון הקדש.

בשני סוגי המלחמות, ממנים כהן מיוחד לדבר אל העם במערכות המלחמה ולדרוש להם ולחזק את לבבם, כמו שנאמר (דברים כ, א-ב): "כי תצא למלחמה על אויביך וראית סוס ורכב עם רב ממך לא תירא מהם, כי ה' אלוקיך עמך המעלך מארץ מצרים, והיה כקרבכם אל המלחמה, ונגש

"ואמר אליהם שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה על אויביכם" — ולא על אחיכם (2), כלומר לא יהודה על שמעון ולא שמעון על

וכו".

2. פירש בבאר שבע: "לא שמשוח מלחמה היה מדבר אל העם אלה הדברים, אלא התנא דורש

1. פירש הרמב"ם (הלכות מלכים פרק ז הלכה ג): "עת שעורכין המערכות והם קרבים להלחם, משוח מלחמה עומד במקום גבוה וכל המערכות לפניו, ואומר להם בלשון הקדש שמע ישראל